

„A hétköznapi erőszak megelőzése Európában: egy demokratikus társadalom válaszai”

A hétköznapi erőszak megelőzéséért felelős európai miniszterek mintegy egy éve Oslóban tartott ad hoc konferenciáján elfogadtak egy Szándéknyilatkozatot¹, amely hangsúlyosan a probléma integrált kezelését javasolja a civil társadalom aktív bevonása mellett. Szotyori Nagy Viktória összefoglalóját közöljük.

■ A HÉTKÖZNAPI ERŐSZAKRA ADOTT INTEGRÁLT VÁLASZ ALAPVETŐ ELVEI

- 1. Integrált megközelítés:** a hétköznapi erőszak megelőzéséhez átfogó és összehangolt válaszra van szükség, a nemzeti megelőzési politika és annak minden szinten történő végrehajtásának tematikus, horizontális, függőleges és stratégiai integrálásával.
- 2. Módszeres támaszkodás az együttműködésekre:** a hétköznapi erőszakra adott integrált választ az erőszak megelőzésével és csökkentésével foglalkozó személyek és intézmények egyenrangú együttműködéseire kell alapozni annak érdekében, hogy egyesítsék az erőforrásokat és megosszák a felelősséget, miközben tiszteletben tartják az érintettek szerepét.
- 3. Demokratikus felelősségvállalás és részvétel a civil társadalomban:** az erőszakra adott válaszokért minden szinten demokratikusan választott képviselők felelősek, amelybe szükséges a civil társadalom aktív bevonása is.
- 4. Megelőző szemlélet:** elsősorban a megelőzésre kell fektetni a hangsúlyt, azonban ha az erőszak bekövetkezik, a következmények minimalizálására kell törekedni. Külön figyelmet kell fordítani az oktatási és nevelési intézkedésekre.
- 5. Áldozatközpontú szemlélet:** Az erőszakra adott válaszok megtervezése, végrehajtása és kiértékelése során az áldozatok részére nyújtott megfelelő támogatást, gondozást és védelmet kell alapvető irányelveként tekinteni.
- 6. Elkövető-központú megelőzés:** egy átfogó megelőzési politikában hangsúlyt kell kapnia az elkövetők rehabilitációjának, a társadalomba való visszaailleszkedésüknek, illetve visszaesésük megelőzésének.
- 7. A mediáció alkalmazásának fejlesztése:** segíteni kell a mediáció mint megegyezésen alapuló és resztoratív jellegű konfliktusmegelőző és kezelő eljárás elterjedését, és részletesen szabályozni kell alkalmazási területét, metodológiáját és etikai vonatkozásait.
- 8. Helyi megelőző programok előnyben részesítése:** megfelelő prioritást és elegendő anyagi forrást kell biztosítani az erőszak megelőzését szolgáló helyi együttműködéseknek.
- 9. Tervezés és folyamatos értékelés:** helyzetelemzésekre, megfelelő dokumentációra és folyamatos, összehasonlítható, és tényekre alapozott kritériumokra támaszkodó kiértékelések alapján kell megtervezni az erőszakra nyújtott válaszokat.
- 10. Fenntarthatóság:** a célzott hatás elérése és fenntartása érdekében a megelőzést szolgáló programokat megfelelően hosszú távra kell tervezni és elegendő anyagi forrással kell ellátni.
- 11. Az együttműködésben résztvevők képzése:** az erőszak megelőzését szolgáló egyenrangú együttműködések résztvevői részére képzést és iránymutatást kell nyújtani annak érdekében, hogy a feladat ellátásához szükséges készségeiket fejlesszék.
- 12. Interdiszciplináris kutatási politika:** annak érdekében, hogy egy megfelelő tudásalapú eljárasmód és gyakorlat alakuljon ki, támogatni kell az erőszak témájával foglalkozó interdiszciplináris kutatásokat.

¹ Európa Tanács, IP2 (2004) 27 rev. 3., Oslo, 2004. November 8.